

ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನ ಎಮ್ಮೆ

ಅಲ್ಲಿವರೆಗೂ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದ ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ಮಗು ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮೊರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ, ಬೆಲ್ಲ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದ. ಎಮ್ಮೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು 'ನನ್ನ ಕ್ಷಮಿಸು ತಾಯಿ. ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು' ಎಂದು ಎಮ್ಮೆಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದ. 'ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದೀನಿ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಎಮ್ಮೆ ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಲ್ಲ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಂದಿತು.

■ ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಊರಿಗೊಬ್ಬಳೇ ಪದಾವತಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಇದ್ದುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಎಮ್ಮೆ ಅದು ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನದು. ಬೇರೆಯವರ ಮನೇಲಿ ಇದ್ದ ಹಸುವಾಗಲೀ ಎಮ್ಮೆಯಾಗಲೀ ಅಂಥಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನ ಎಮ್ಮೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲೀಟರಿನಂತೆ ಒಟ್ಟು ಅರವತ್ತು ಲೀಟರು ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಹಂಚಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ 'ನನ್ನ ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲು ಊರಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹಾಲು ಮಾರೋದಿಲ್ಲ' ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

'ಅಲ್ಲೂ ಜನರೇ ತಾನೇ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯೋದು' ಅಂದರೆ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ 'ಅದು ವ್ಯಾಪಾರ. ನನ್ನ ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲು ಕೊಡೋದು ಜನ ಚೆನ್ನಾಗಿರ್ಲಿ ಅಂತ. ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನೀರು ಬೆರೆಸಿ ಕಾಫಿ ರುಚಿ ಕೆಡಿಸೋದು ನನಗೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಎಮ್ಮೆಗೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ' ಅಂತಿದ್ದ. ಊರಿನ ಜನರಿಗೂ ಎಮ್ಮೆ ಅಂದರೆ ಹೆಮ್ಮೆ, ಅದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೀತಿದ್ದ ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಕೊಡೋರು ಎಷ್ಟು ಜನ. ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು ಕೊಡೋರು ಎಷ್ಟು ಜನ. ಎಮ್ಮೆಗೆ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ಹಾಕೋ ಆಹಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಊರಿನವರಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರಾತ್ರಿ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಎಮ್ಮೆಯ ಗೊಂಟೆಗೆ ಹುಲ್ಲು, ಹುರುಳಿ, ನೀರು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ ಆ ಊರಿನ ಹೆಮ್ಮೆಯಂತೆ ಇತ್ತು.

ಎಮ್ಮೆಗೆ ಇದೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಹಾರ ಬೀಳ್ತಿದೆ, ಯಾರಿಂದನೂ ಒಂದೇನೂ ಬೀಳಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಹಾಲು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕುಡೀಲಿ ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು ಅದರ ಭಾವ. ಇಂಥಾ ಒಳ್ಳೇ ಎಮ್ಮೆಗೂ ಸಂಕಟ ಬಂದೊದಗಿತ್ತು. ಅವತ್ತು ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಪಕ್ಕದ ಊರಿನ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ನಾವು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಎಮ್ಮೆ ಗತಿ ಏನು ಅಂತ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಊರಿನವರು ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಎಮ್ಮೆಯಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಜೆಗೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗುವ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು. ಪುಟ್ಟಂಜ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ಬಸ್ಸಿನಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು 'ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ನಿನ್ನ ಎಮ್ಮೆನ

ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ಅವನ ಮನೇಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಬೆಳಗಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಹುಲ್ಲು ನೀರು ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ಕೊಡೋಕೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ' ಅಂದ. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನಿಗೆ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದಂತಾಯಿತು. 'ಅವನ ಮನೆ ಕಾಯ್ದಾಗ. ಅವನಿಗೇನು ಬಂತು ದೊಡ್ಡ ರೋಗ. ಊರಿನೋರು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರಾ. ಯಾರೂ ಅವನನ್ನು ತಡೀಲಿಲ್ಲಾ' ಅಂತ ಕೇಳಿದ.

ಪುಟ್ಟಂಜ 'ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ಇವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಎಮ್ಮೆ ರಸ್ತೆಲಿ ಹೋಗ್ತಾ ಇತ್ತು. ಯಾರೋ ಹೊಡೆದ ಪಟಾಕಿಗ ಅದು ಬೆದರಿ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾಗಿ ಓಡ್ತು. ನಾಗರಾಜಪ್ಪನ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮಗು ಅವರ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಆಟಾಡ್ತಾ ಇತ್ತು. ಎಮ್ಮೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಓಡಿತು. ಮಗುಗೆ ಹೃದಯಾನೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಲಿ ಮಗು ಮಲಗಿದೆ. ಆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ಎಮ್ಮೆನ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಗುಗೆ ಏನಾದರೂ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ ಕಥೆನೂ ಮುಗಿಸ್ಸೀನಿ ಅಂತ ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ಕೂಗಾಡ್ತಾ ಇದಾನೆ' ಅಂತ ಪುಟ್ಟಂಜ ದಾರಿಲಿ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ.

ಓಡೋಡಿ ಬಂದ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನಿಗೆ ಎಮ್ಮೆನ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿರೋದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅದರ ಬೆನ್ನು ಸವರಿದ. ಇದೇನು ಮಾಡ್ಕೊಂಡೆವ್ವ. ವಿನಾಕಾರಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ಕೊಂಡೆಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸಿಡಲಿನಂಥಾ ಧ್ವನಿ ಬಂದತ್ತ ತಿರುಗಿದ. ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ.

'ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪಾ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತೋ. ನಿನ್ನ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕೋದು ನೀರು ಕೊಡೋದು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಮನುಷ್ಯ ಆಗಿರೋಲ್ಲ' ಅಂದ. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ನಾಗರಾಜಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ 'ಎಂಥಾ ಮಾತೂಂತ ಆಡ್ತೀಯೆ ನಾಗರಾಜಪ್ಪ, ಇದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿ. ಅಲ್ಲಪ್ಪಾ ಚಿಕ್ಕ ಮಗೂನ ರಸ್ತೆಗೆ ಆಡಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಿನ್ನ ತಪ್ಪು. ಎಮ್ಮೆ ಏನು ನಿನ್ನ ಮಗೂನ ಸಾಯಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಡ್ತಾ ಹೇಳು. ಎಷ್ಟೋ ದಿನ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಗೂಗೆ ನನ್ನ ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲ್ತೇ ಕುಡಿಸಿದೀಯೆ ಅನ್ನೋದನ್ನು ಮರೀಬೇಡ' ಅಂದ. 'ನೋಡು ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಎಮ್ಮೆ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯನೋ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ನನ್ನ ಮಗು. ನನ್ನ ಮಗು ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಸಾಯ್ತು ಅಂದ್ರೆ ನಿನ್ನ ಎಮ್ಮೆಯೂ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಸಾಯ್ತು ನೋಡ್ತೀರು' ಅಂದು ಕಿರುಚಿದ. ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ಅಲ್ಲಾಡಲಿಲ್ಲ.